

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 330

<http://doi.org/10.5281/zenodo.3726276>

КРАХМАЛЬОВА Н.А.,
ПУЗИРЬОВА П.В.

Фінансова реструктуризація підприємств як фактор зміцнення їх фінансового потенціалу

Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи процесу фінансової реструктуризації підприємств як фактору зміцнення їх фінансового потенціалу.

Метою дослідження є дослідження концепції фінансової реструктуризації підприємств як фактору зміцнення їх фінансового потенціалу в сучасних ринкових умовах.

Методи дослідження. При написанні статті використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження економічних явищ і процесів щодо фінансової реструктуризації (санації) підприємств та зміцнення їх фінансового потенціалу.

Результати роботи. В результаті написання статті було встановлено, що проведення фінансової реструктуризації щодо зміцнення фінансового потенціалу підприємства дозволить утримати рівень фінансового потенціалу підприємства на достатньому рівні, оптимізувати прибуток та структуру капіталу підприємства, покращити механізм корпоративного управління підприємством, збільшити прозорість фінансово-економічного стану підприємства для його стейкхолдерів. Також доведено, що важливою складовою діяльності підприємства при проведенні фінансової реструктуризації є досягнення оптимального, або підтримка існуючого, рівня фінансового потенціалу, оскільки він є підґрунтям створення й розвитку стійких конкурентних переваг підприємства в подальшому, що забезпечить безперебійне і стабільне функціонування підприємства в майбутньому. При цьому забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності на основі зростання прибутку й активів, при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності.

Галузь застосування результатів. Економіка, менеджмент, управління підприємством, фінанси підприємств, потенціал підприємства, стратегічне управління.

Висновки. Фінансова реструктуризація щодо зміцнення фінансового потенціалу підприємства дозволить утримати рівень фінансового потенціалу підприємства на достатньому рівні, оптимізувати прибуток та структуру капіталу підприємства, покращити механізм корпоративного управління підприємством, збільшити прозорість фінансово-економічного стану підприємства для його стейкхолдерів. В результаті фінансової реструктуризації виникає фінансова синергія, ефект якої проявляється у таких формах: зниження фінансових витрат із залучення позикового капіталу;

зниження ймовірності банкрутства в результаті диверсифікації бізнесу; зростання прибутковості інвестиційних проєктів; можливості використання елементів прихованого фінансування; зниження податків, тобто можливості знизити податкові платежі на вільні потоки грошових коштів. Таким чином, фінансова реструктуризація підприємства, яка впливає на загальний фінансовий потенціал підприємства передбачає здійснення необхідного комплексу заходів управлінсько-організаційного, фінансового, кадрового і виробничого характеру, які відбуваються під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів. Важливою складовою діяльності підприємства при проведенні фінансової реструктуризації має бути досягнення оптимального, або підтримка існуючого, рівня фінансового потенціалу, оскільки він є підґрунтям створення й розвитку стійких конкурентних переваг підприємства в подальшому, що забезпечить безперебійне і стабільне функціонування підприємства в майбутньому. При цьому забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності на основі зростання прибутку й активів, при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності.

Ключові слова: реструктуризація, санація, фінансова реструктуризація, підприємство, фінансовий потенціал, стейкхолдери, корпоративне управління, ризик.

КРАХМАЛЁВА Н.А.,
ПУЗЫРЁВА П.В.

Финансовая реструктуризация как фактор укрепления их финансового потенциала

Предметом исследования являются теоретические и методические основы процесса финансовой реструктуризации предприятий как фактора укрепления их финансового потенциала.

Целью исследования является исследование концепции финансовой реструктуризации предприятий как фактора укрепления их финансового потенциала в современных рыночных условиях.

Методы исследования. При написании статьи использованы общенаучные и специальные методы исследования экономических явлений и процессов по финансовой реструктуризации (санации) предприятий и укреплению их финансового потенциала.

Результаты работы. В ходе написания статьи было установлено, что проведение финансовой реструктуризации по укреплению финансового потенциала предприятия позволит удержать уровень финансового потенциала предприятия на достаточном уровне, оптимизировать прибыль и структуру капитала предприятия, улучшить механизм корпоративного управления предприятием, увеличить прозрачность финансово-экономического состояния предприятия для его стейкхолдеров. Также доказано, что важной составляющей деятельности предприятия при проведении финансовой реструктуризации является достижение оптимального, или поддержка существующего, уровня финансового потенциала, поскольку он является основой создания и развития устойчивых конкурентных преимуществ предприятия в дальнейшем, что обеспечит бесперебойное и стабильное функционирование предприятия в будущем. При этом обеспечивается развитие производства или иных сфер деятельности на основе роста прибыли и активов, при сохранении платежеспособности и кредитоспособности.

Область применения результатов. Экономика, менеджмент, управление предприятием, финансы предприятий, потенциал предприятия, стратегическое управление.

Выводы. Финансовая реструктуризация по укреплению финансового потенциала предприятия позволит удержать уровень финансового потенциала предприятия на достаточном уровне, оптимизировать прибыль и структуру капитала предприятия, улучшить механизм корпоративного управления предприятием, увеличить прозрачность финансово-экономического состояния предприятия для его стейкхолдеров. В результате финансовой реструктуризации возникает финансовая синергия, эффект которой проявляется в таких формах: снижение финансовых затрат по привлечению заемного капитала; снижение вероятности банкротства в результате диверсификации бизнеса; рост доходности инвестиционных проєктів; возможности использования элементов скрытого финансирования; снижение налогов, то есть возможности снизить налоговые платежи на свободные потоки денежных средств. Таким образом, финансовая реструктуризация

предприятия, которая влияет на общий финансовый потенциал предприятия, предусматривает осуществление необходимого комплекса мероприятий управленческо–организационного, финансового, кадрового и производственного характера, которые происходят под влиянием внешних и внутренних факторов. Важной составляющей деятельности предприятия при проведении финансовой реструктуризации должно быть достижение оптимального, или поддержка существующего, уровня финансового потенциала, поскольку он является основой создания и развития устойчивых конкурентных преимуществ предприятия в дальнейшем, что обеспечит бесперебойное и стабильное функционирование предприятия в будущем. При этом обеспечивается развитие производства или иных сфер деятельности на основе роста прибыли и активов, при сохранении платежеспособности и кредитоспособности.

Ключевые слова: реструктуризация, санация, финансовая реструктуризация, предприятие, финансовый потенциал, стейкхолдеры, корпоративное управление, риск.

KRAKHMALYOVA N.A.,
PUZYROVA P.V.

Financial restructuring as a factor of strengthening their financial potential

The subject of the research is the theoretical and methodological foundations of the process of financial restructuring of enterprises as a factor in strengthening their financial potential.

The aim of the study is to study the concept of financial restructuring of enterprises as a factor in strengthening their financial potential in modern market conditions.

Research Methods. When writing this article, general scientific and special methods were used to study economic phenomena and processes for financial restructuring (reorganization) of enterprises and strengthening their financial potential.

Results of the investigation. During the writing of the article, it was found that conducting a financial restructuring to strengthen the financial potential of the enterprise will keep the level of the financial potential of the enterprise at a sufficient level, optimize the profit and capital structure of the enterprise, improve the mechanism of corporate governance of the enterprise, increase transparency of the financial and economic condition of the enterprise for its stakeholders. It has also been proved that an important component of the enterprise's activities during financial restructuring is to achieve the optimal, or support, the existing level of financial potential, since it is the basis for the creation and development of sustainable competitive advantages of the enterprise in the future, which will ensure uninterrupted and stable operation of the enterprise in the future. This ensures the development of production or other areas of activity based on the growth of profits and assets, while maintaining solvency and creditworthiness.

Scope of the results. Economics, management, enterprise management, enterprise finance, enterprise potential, strategic management.

Conclusions. Financial restructuring to strengthen the financial potential of the enterprise will keep the level of the financial potential of the enterprise at a sufficient level, optimize profit and capital structure of the enterprise, improve the mechanism of corporate governance of the enterprise, increase transparency of the financial and economic condition of the enterprise for its stakeholders. As a result of financial restructuring, financial synergy arises, the effect of which is manifested in the following forms: reduction of financial costs for attracting borrowed capital; Decrease in probability of bankruptcy as a result of business diversification; growth of profitability of investment projects; the possibility of using elements of hidden financing; tax reduction, that is, the ability to reduce tax payments on free cash flows. Thus, the financial restructuring of the enterprise, which affects the overall financial potential of the enterprise, provides for the implementation of the necessary set of managerial–organizational, financial, personnel and production activities that occur under the influence of external and internal factors. An important component of the enterprise's activities during financial restructuring should be to achieve the optimal, or support, the existing level of financial potential,

since it is the basis for the creation and development of sustainable competitive advantages of the enterprise in the future, which will ensure uninterrupted and stable operation of the enterprise in the future. This ensures the development of production or other areas of activity based on the growth of profits and assets, while maintaining solvency and creditworthiness.

Key words: *restructuring, reorganization, financial restructuring, enterprise, financial potential, stakeholders, corporate governance, risk.*

Постановка проблеми. Сучасні реалії сьогодні демонструють, що неефективна діяльність підприємств, недостатньо повне використання їх фінансового потенціалу, нераціональне розміщення їх фінансових ресурсів або низький рівень рентабельності призводять до незадовільного фінансово-економічного стану підприємства в цілому, яке в подальшому призводить до банкрутства. За для недопущення погіршення позицій підприємства на ринку, забезпечення його повного функціонування, збільшення прибутковості, задоволення інтересів стейкхолдерів, та подальшого нарощування обсягів фінансового потенціалу в майбутньому, можна провести фінансову реструктуризацію та повне фінансове оздоровлення підприємства. Заходи з проведення реструктуризації можуть мати різне цільове спрямування, здійснюються за різних умов, за допомогою різних інструментів, у різні часові інтервали і з різними ресурсами. До основних цілей реструктуризації необхідно віднести: поліпшення економічних і фінансових показників діяльності підприємства в короткостроковому і довгостроковому періодах; залучення довгострокових кредитних ресурсів; збільшення ринкової вартості власного капіталу підприємства; посилення конкурентоспроможності продукції на ринку; розширення існуючого або завоювання нових ринкових сегментів; уникнення банкрутства [14, 7].

Різноманіття структурних елементів підприємства як складної фінансово – економічної системи створює можливість виокремлення різних видів, форм, методів реструктуризації. Методи, що використовуються для розробки програми реструктуризації, включають: комплексний фінансово-економічний аналіз стану підприємства, у тому числі із деталізацією по окремих структурних підрозділах; комплексну бізнес-діагностику стратегії і політики підприємства, визначення основних переваг і проблем підприємства, розробку пропозицій щодо оптимізації його стану; розробку декількох альтернативних прогнозних фінансово – економічних моделей роз-

витку підприємства з урахуванням основних заходів і можливих ризиків [7, 14].

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Дослідження стану та перспектив розвитку фінансового потенціалу та фінансової реструктуризації розглядаються багатьма вченими – економістами, таким як: Ареф'єва О.В. [1–2], Возняк Г. В. [3], Касьянова Н. В. [6], Курінна О. В. [8], Маслак О. І. [9], Морщеник Т. С. [10], Непочатенко О. О. [11], Сороківська М. В. [13], Тарасенко І.О. [14], та іншими. Проте, актуальність зазначених питань та недостатня їх висвітленість обумовлюють подальший розгляд даної теми.

Виклад основного матеріалу. Реструктуризація – це процес здійснення організаційно-економічних, правових і технічних заходів, спрямованих на зміну структури підприємства, його управління, форми власності, організаційно-правових форм, з метою фінансового оздоровлення підприємства, збільшення обсягу випуску продукції та підвищення ефективності виробництва [7]. Розрізняють такі види реструктуризації підприємства як: управлінська, технічна, економічна, фінансова, організаційно-правова [13–14]. Зупинимось на фінансовій реструктуризації і покажемо як вона допоможе вийти підприємству із кризи та зберегти свій існуючий фінансовий потенціал.

Фінансова реструктуризація передбачає реформування корпоративних відносин стейкхолдерів підприємства з вагомим залученням додаткових інвестицій для оздоровлення його стану, стабілізації загального фінансового потенціалу підприємства. Фінансова реструктуризація стабілізує підприємство, його фінансовий потенціал, мінімізує ризики та загрози його ліквідації, створюючи таким чином підвалини для інвестування в подальші санаційні заходи [12–14]. З одного боку, фінансова реструктуризація підприємства може бути складовою частиною його загальної реорганізації, оскільки проведення будь-яких змін неможливе без зміни у складі фінансів юридичної особи. З іншого боку, вона може здійснюватися як самостійний напрямок

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

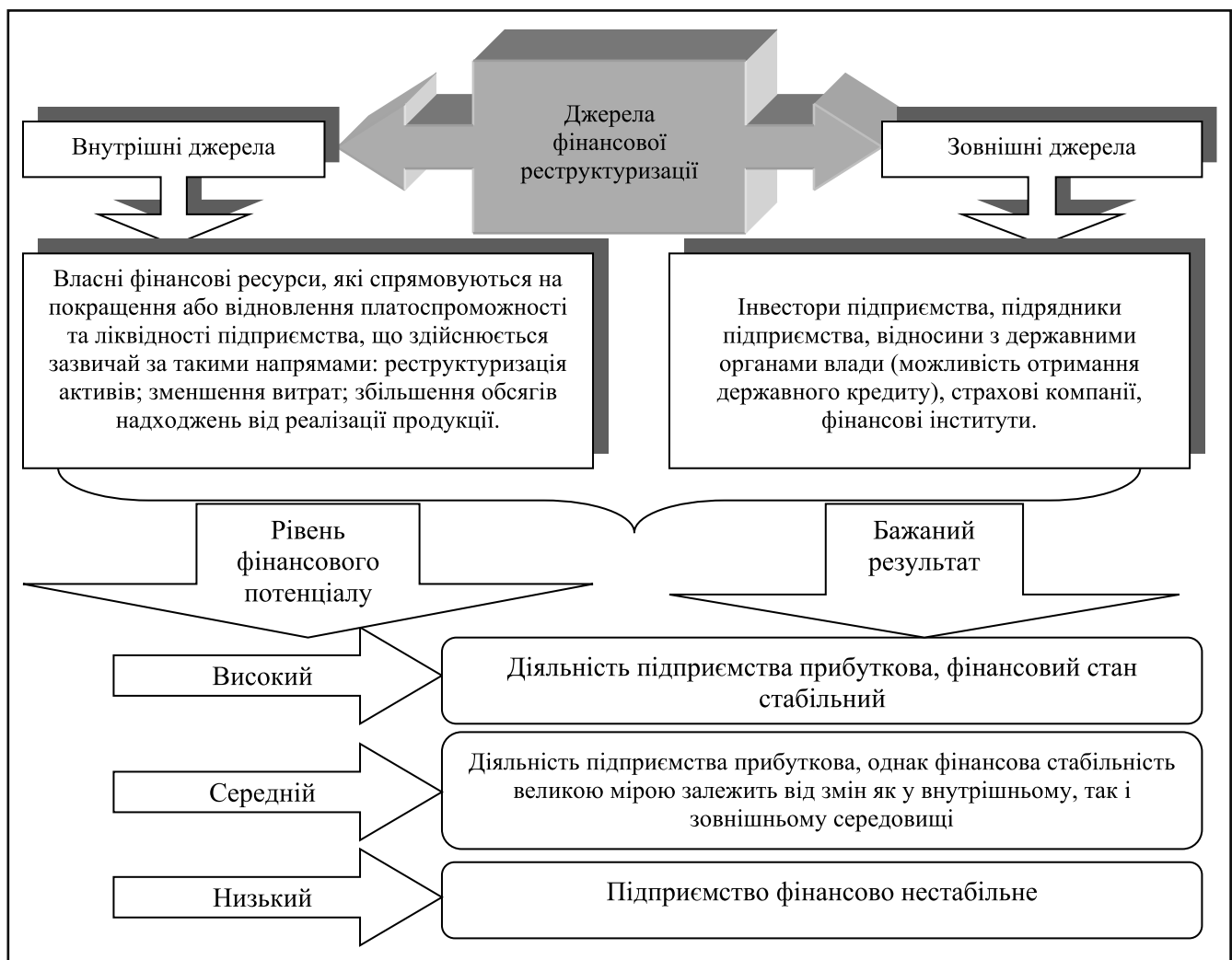
реструктуризації, засіб стратегічних фінансових перетворень, попередження банкрутства, підвищення рівня платоспроможності юридичної особи. У такому випадку фінансова реструктуризація виконує санаційну функцію [18].

Отже, фінансова реструктуризація – це зміни, пов'язані зі зміною структури та розмірів власного й позиченого капіталів, рівнем фінансового потенціалу підприємства, а також зі змінами інтересів стейкхолдерів в інвестиційній діяльності підприємства із застосуванням реструктуризації кредиторської заборгованості, одержання додаткових кредитів, збільшення статутного капіталу і т. ін. [18].

Основним документом, при проведенні фінансової реструктуризації є Закон України «Про фінансову реструктуризацію» в редакції від 25.09.2019р. [5], з якого випливає, що фінансова реструктуризація здійснюється з метою: сприяння відновленню господарської діяльності борж-

ників, які перебувають у критичному фінансовому стані, шляхом реструктуризації їхніх грошових зобов'язань та/або їхньої господарської діяльності; підтримки стабільності фінансової системи; забезпечення доступу боржників до фінансування для відновлення їхньої господарської діяльності.

Також в Законі наведено, що «Процедура фінансової реструктуризації застосовується до реструктуризації господарської діяльності та активів боржника, у тому числі тих, що розміщені за межами України, і до грошового зобов'язання боржника, включаючи таке, що виникло на підставі договорів, які регулюються іноземним законодавством» [4, 5]. Тобто це свідчить про те, що інтереси різних стейкхолдерів можуть бути захищеними навіть за межами України, що в подальшому дозволить їм нарощувати обсяги фінансування, залучати нових інвесторів, модернізувати систему корпоративного управління та збільшувати обсяги та рівень фінансового потенціалу підприємства.

Місце фінансового потенціалу в фінансовій реструктуризації підприємства

Також Закон «Про фінансову реструктуризацію» є важливим у контексті запровадження культури реструктуризації в Україні: транспарентного позасудового законодавчо закріпленого механізму реструктуризації заборгованості бізнесу, який через макроекономічні фактори та з інших об'єктивних обставин, що відбувались у країні, опинився в критичному фінансовому стані, проте є перспективним. А це беззаперечний стимул для залучення нових інвестицій в Україну [16].

Запропонована Законом [16] процедура фінансової реструктуризації фактично є добровільним переговорним процесом між боржником і кредиторами з приводу погодження шляхів реструктуризації грошових зобов'язань боржника і, за потреби, його господарської діяльності в цілому. Так, успішність її проведення лежить не стільки в юридичній площині, скільки залежить від бажання та готовності сторін домовлятися. Для цих цілей Закон встановлює такі механізми, як розстрочка виконання грошових зобов'язань, прощення боргу, перегляд розміру процентних ставок та інших умов кредитного договору, відстрочка виконання окремих зобов'язань, надання нового фінансування, залучення нових інвестицій, передача права власності на майно боржника кредитору, конвертація боргу в статутний капітал, реорганізація та структурування бізнесу, зміна керівництва боржника чи структури корпоративного управління боржника тощо [16].

Здійснення фінансової реструктуризації та стабілізації фінансового потенціалу підприємства передбачає наявність відповідних джерел фінансування при визначеному рівні фінансового потенціалу (див. рисунок).

В результаті фінансової реструктуризації виникає фінансова синергія. Ефект фінансової синергії проявляється у формах: зниження фінансових витрат із залучення позикового капіталу; зниження ймовірності банкрутства в результаті диверсифікації бізнесу; зростання прибутковості інвестиційних проектів; можливості використання елементів прихованого фінансування; зниження податків, тобто можливості знизити податкові платежі на вільні потоки грошових коштів [14].

Таким чином, фінансова реструктуризація підприємства яка впливає на загальний фінансовий потенціал підприємства передбачає здійснення необхідного комплексу заходів управлінсько-організаційного, фінансового, кадрового і вироб-

ничого характеру, які відбуваються під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів.

Висновки

Отже, фінансова реструктуризація – це зміни, які пов'язані зі зміною структури та розмірів власного й позиченого капіталів, рівнем фінансового потенціалу підприємства, а також зі змінами інтересів стейкхолдерів в інвестиційній діяльності підприємства із застосуванням реструктуризації кредиторської заборгованості, одержання додаткових кредитів, збільшення статутного капіталу [18].

Проведення фінансової реструктуризації щодо зміцнення фінансового потенціалу підприємства дозволить вирішити такі стратегічні завдання підприємства як: провести оптимізацію прибутку підприємства; оптимізувати структуру капіталу підприємства й забезпечити оптимальний рівень фінансового потенціалу; покращити ефективний механізм корпоративного управління підприємством; збільшити прозорість фінансово-економічного стану підприємства для стейкхолдерів підприємства. Також важливою складовою діяльності підприємства при проведенні фінансової реструктуризації має бути досягнення оптимального, або підтримка існуючого, рівня фінансового потенціалу, оскільки він є підґрунтям створення й розвитку стійких конкурентних переваг підприємства в подальшому, що забезпечить безперервне і стабільне функціонування підприємства в майбутньому. При цьому забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності на основі зростання прибутку й активів, при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності.

Список використаних джерел

1. Ареф'єва О.В. Інтереси стейкхолдерів в організаційному забезпеченні стратегічного управління фінансовим потенціалом підприємств / О.В. Ареф'єва, П.В. Комарецька // Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки». – Вип. №9 (87) 2008. Київ: НАУ – 2008. – С.80–85.
2. Ареф'єва О.В. Реструктуризація системи управління фінансовими ресурсами підприємства / О.В. Ареф'єва // Актуальні проблеми економіки. – 2001. – № 11–12. – С. 17–26.
3. Возняк Г. В. Фінансовий потенціал підприємств регіону: підходи до розуміння / Г. В. Возняк // Вісник Університету банківської справи Нац. банку України. – К. : УБС НБУ, 2010. – Вип. 2 (8). – С. 27–45.

4. Довбуш В.І. Організаційно–практичні аспекти побудови ліквідаційного балансу підприємства–банкрута / В. І. Довбуш // Інвестиції: практика та досвід: міжнародний науково–практичний журнал. – №17. – Київ: Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України, 2012. – с.23–26.

5. Закон України «Про фінансову реструктуризацію» в редакції від 25.09.2019р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19>.

6. Касьянова Н. В. Потенціал підприємства: формування та використання. 2–ге вид. перероб. та доп. [текст] : підручник / Н. В. Касьянова, Д. В. Солоха, В. В. Морєва, О. В. Белякова, О. Б. Балакай – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 248 с.

7. Комарецька П. В. Реструктуризація промислових підприємств в системі антикризового фінансового управління [Текст] / П. В. Комарецька // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – №6 (73). – С.61–64.

8. Курінна О. В. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємств / О. В. Курінна // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка. – 2014. – Вип. 1. – С. 161–171.

9. Маслак О. І. Особливості оцінювання економічного потенціалу підприємства в умовах циклічних коливань / О. І. Маслак, О. О. Безручко // Вісник соціально–економічних досліджень. 2013. – Вип. 1. – С. 121–127.

10. Морщеник Т. С. Огляд підходів до визначення економічної сутності поняття «ефективність» / Т. С. Морщеник, О. М. Біляк // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – Вип. 8. – С. 82–89.

11. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств [текст] : підручник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук – К. : "Центр учбової літератури", 2013. – 504 с.

12. Пузирьова П. В. Оцінка економічного ризику в управлінні фінансовим потенціалом промислових підприємств України [Текст] / П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – №10. – С. 131–134.

13. Сороківська М. В. Фінанси підприємств: навч. посібник / М. В. Сороківська, Т. Я. Андрейків. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 288 с.

14. Тарасенко І.О. Фінанси підприємств: підручник / І.О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. – КНУТД, 2015. – 360 с.

15. Електронний ресурс. http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA009430.

16. Електронний ресурс. <https://fr.org.ua/ua/oshchadbank-finanova-restrukturizatsiya-rishennya.html>.

17. Електронний ресурс. https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/aref_semenyuk.pdf.

18. Електронний ресурс. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankrutstvo-i-restrukturizaciya/restrukturizaciya-yak-efektivniy-zasib-ozdorovlennya-pidpriemstva.html>.

References

1. Arefieva O.V. Interesy steikkholderiv v orhanizatsiinomu zabezpechenni stratehichnoho upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstv / O.V. Arefieva, P.V. Komaretska // Naukovyi ekonomichnyi zhurnal «Aktualni problemy ekonomiky». – Vyp. №9 (87) 2008. Kyiv: NAU – 2008. – S.80–85.

2. Arefieva O.V. Restrukturyzatsiia systemy upravlinnia finansovymy resursamy pidpriemstva / O.V. Arefieva // Aktualni problemy ekonomiky. – 2001. – № 11–12. – S. 17–26.

3. Vozniak H. V. Finansovy' potentsial pidpriemstv rehionu: pidkhody do rozuminnia / H. V. Vozniak // Visnyk Universytetu bankivskop spravly Nats. banku Ukrainy. – K. : UBS NBU, 2010. – Vyp. 2 (8). – S. 27–45.

4. Dovbush V.I. Orhanizatsiino–praktychni aspekty pobudovy likvidatsiinoho balansu pidpriemstva–bankruta / V. I. Dovbush // Investytsii: praktyka ta dosvid: mizhnarodnyi naukovo–praktychnyi zhurnal. – №17. – Kyiv: Instytut pidhotovky kadriv derzhavnoi sluzhby zainiatosti Ukrainy, 2012. – s.23–26.

5. Zakon Ukrainy «Pro finansovu restrukturyzatsiiu» v redaktsii vid 25.09.2019r. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19>.

6. Kasianova N. V. Potentsial pidpriemstva: formuvannia ta vykorystannia. 2–he vyd. pererob. ta dop. [tekst] : pidruchnyk / N. V. Kasianova, D. V. Solokha, V. V. Morieva, O. V. Bieliakova, O. B. Balakai – K. : «Tsentr uchbovoi literatury», 2013. – 248 s.

7. Komaretska P. V. Restrukturyzatsiia promyslovykh pidpriemstv v systemi antykrizovoho finansovoho upravlinnia [Tekst] / P. V. Komaretska // Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini. – 2007. – №6 (73). – S.61–64.

8. Kurinna O. V. Teoretychni aspekty upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstv / O. V. Kurinna // Naukovyi visnyk Akademii munitsypalnoho upravlinnia. Seria: Ekonomika. – 2014. – Vyp. 1. – S. 161–171.

9. Maslak O. I. Osoblyvosti otsiniuvannia ekonomichnoho potentsialu pidpriemstva v umovakh tsyklichnykh kolyvan / O. I. Maslak, O. O. Bezruchko // Visnyk sotsialno–ekonomichnykh doslidzhen. 2013. – Vyp. 1. – S. 121–127.

10. Morshcheniuk T. S. Ohliad pidkhodiv do vyznachennia ekonomichnoi sutnosti poniattia «efektyvnist» / T. S. Morshcheniuk, O. M. Biliak // Ekonomichni visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademii. – 2014. – Vyp. 8. – S. 82–89.

11. Nepochatenko O. O. Finansy pidpriemstv [tekst] : pidruchnyk / O. O. Nepochatenko, N. Yu. Melnychuk – K. : "Tsentr uchbovoi literatury", 2013. – 504 s.

12. Puzyrova P. V. Otsinka ekonomichnoho ryzyku v upravlinni finansovym potentsialom promyslovykh pidpriemstv Ukrainy [Tekst] / P. V. Puzyrova // Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukrainy. – 2008. – № 10. – S. 131–134.

13. Sorokivska M. V. Finansy pidpriemstv: navch, posibnyk / M. V. Sorokivska, T. Ya. Andreikiv. – Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi komertsiiinoi akademii, 2015. – 288 s.

14. Tarasenko I. O. Finansy pidpriemstv: pidruchnyk / I. O. Tarasenko, N. M. Liubenko. – K. – KNUVD, 2015. – 360 s.

15. Elektronnyi resurs. http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA009430.

16. Elektronnyi resurs. <https://fr.org.ua/ua/oshchadbank-finansova-restrukturizatsiya-rishennya.html>.

17. Elektronnyi resurs. https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/aref_semenyuk.pdf.

18. Elektronnyi resurs. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankrutstvo-i-restrukturizaciya/restrukturizaciya-yak-efektivniy-zasib-ozdorovlennya-pidpriemstva.html>.

доцент кафедри підприємництва та бізнесу, Київський національний університет технологій та дизайну, e-mail: knina2006@ukr.net

Пузырьова Поліна Володимирівна,

доцент кафедри підприємництва та бізнесу, Київський національний університет технологій та дизайну, к.е.н., доцент

e-mail: komaretskaya@bigmir.net

Данные об авторах

Крахмалёва Нина Анатольевна,

доцент кафедры предпринимательства и бизнеса, Киевский национальный университет технологий и дизайна, к.э.н., доцент

e-mail: knina2006@ukr.net

Пузырёва Полина Владимировна,

доцент кафедры предпринимательства и бизнеса, Киевский национальный университет технологий и дизайна, к.э.н., доцент

e-mail: komaretskaya@bigmir.net

Data about the authors

Nina Krakhmalyova,

Associate Professor of the department of entrepreneurship and business, Kyiv National University of Technologies and Design, Ph.D., Associate Professor

e-mail: knina2006@ukr.net

Polina Puzyrova,

Associate Professor of the department of entrepreneurship and business, Kyiv National University of Technologies and Design, Ph.D., Associate Professor

e-mail: komaretskaya@bigmir.net

Дані про авторів

Крахмальова Ніна Анатоліївна,

УДК 330.12:338.12.021:339.372.84:33.057.7(477)

<http://doi.org/10.5281/zenodo.3726286>

ДАНИЛО С.І.,
ГУШТАН Т.В.

Діяльність торговельних мереж на ринку України

Предметом дослідження є діяльність торговельних мереж на ринку України.

Мета дослідження – розглянути діяльність торговельних мереж на українському ринку.

Методи дослідження. У роботі використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті наведено складові структури роздрібної торгівлі України. Окреслено основні тенденції розвитку ринку роздрібної торгівлі. Визначено фактори, які стримують розвиток українського ринку роздрібної торгівлі.

Висновки. Результатами проведеного дослідження стали наступні висновки. Основними інформаційними джерелами для підтримки прийняття управлінських рішень щодо асортименту підприємства є Інтернет, дані державної статистики та рейтинги, періодичні друковані видання загальної економічної орієнтованості, бази даних підприємства, публікації фондової та валютної біржі. Визначено,